12. 9. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Smlouva o dílo

Se zahraničním partnerem jsme uzavřeli smlouvu o dílo. Ve smlouvě jsme si však neupravili volbu práva. Bude se tato smlouva řídit českým právem nebo právem státu našeho smluvního partnera?

K zodpovězení Vašeho dotazu by bylo nutné seznámit se s podrobnostmi, například jaké státní příslušnosti je Váš smluvní partner, co je předmětem smlouvy o dílo, zda se věcně nekombinuje s jiným smluvním typem (například kupní smlouvou, atd.), kdo je zhotovitelem a kdo zadavatelem, zda se nejedná o tzv. spotřebitelskou smlouvu, případně zda byla zvolena příslušnost soudu a jakého, atd.. Lze však učinit alespoň několik poznámek, k postupu, kterým se lze dobrat odpovědi na Váš dotaz.

Obecně na tento typ případů dopadají normy tzv. mezinárodního práva soukromého, a to nejčastěji v podobě tzv. kolizních norem. Kolizní normy jsou pravidla, podle kterých lze určit, jaký právní řád se na konkrétní právní vztah (smluvní typ) aplikuje. Příkladem takového předpisu obsahujícího kolizní normy je například § 10, odst. 2, písmeno a) zákona č. 97/1963 Sb. o mezinárodním právu soukromém a procesním, ze kterého vyplývá, že v případě smlouvy o dílo (s mezinárodním prvkem) se právní vztah z této smlouvy řídí právem státu, ve kterém má sídlo zhotovitel v době uzavření smlouvy, ledaže si strany smlouvy sjednaly použití jiného právního řádu.

Mezinárodní právo soukromé upravuje však právní vztahy s mezinárodním prvkem také prostřednictvím tzv. přímých norem, které přímo stanoví práva a povinnosti, zpravidla pro určitý okruh právních vztahů. Příkladem úpravy obsahující přímé normy je tzv. Vídeňská úmluva – Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží z roku 1980, která upravuje přímo práva a povinnosti prodávajících a kupujících, kteří uzavřeli kupní smlouvu s mezinárodním prvkem. V poslední době lze další příklady nalézt i v právních předpisech EU.

Pokud na daný právní vztah nedopadá mezinárodní smlouva, resp. nařízení EU řídí se český soud v otázce tzv. „rozhodného práva“ (tedy práva jímž se bude smlouva řídit) mezinárodním právem soukromým, jehož úprava je obsažena zejména ve výše uvedeném zákoně. V této souvislosti vyvstává i důležitost tzv. „místa sudiště“, tedy otázka, soud kterého státu se bude smlouvou zabývat. Zahraniční soud totiž zase vždy (v případě neexistence úpravy mezinárodní smlouvou, popř. nařízení EU) aplikuje své mezinárodní právo soukromé, včetně kolizních norem, a může tak dospět k podstatně odlišnému obsahu práv a povinností téhož smluvního vztahu než soud český. V praxi se tak může stát, že volbou toho, kde bude případný spor projednáván, lze podstatně měnit (jinak interpretovat) obsah vzájemných práv a povinností. Pokud by se tedy v případném sporu ve Vaší věci zabýval český soud a na tento smluvní vztah by nedopadaly žádné mezinárodní smlouvy, vycházel by zřejmě český soud ze zmíněného ustanovení § 10, odst. 2, písmeno a) výše uvedeného zákona, podle kterého se smlouva o dílo řídí právem státu zhotovitele v době uzavření smlouvy. Pokud byste tak byli zhotovitelem vy a sídlo Vaší společnosti by bylo v době uzavření smlouvy v České republice, řídila by se smlouva pravděpodobně českým právem.

Bývá také nutné vyřešit otázku, zda na daný právní vztah nedopadají i tzv. imperativní normy, tj. ty normy českého, případně jiného právního řádu, které se mají aplikovat vždy, bez ohledu na volbu práva či ustanovení kolizních norem. Příkladem takových norem, které se v případě smlouvy o dílo

uplatní vždy, mohou být například bezpečnostní předpisy upravující provádění díla, bezpečnostní, technické a jiné normy upravující dílo samotné, případná cenová regulace, atd. V závislosti na druhu vztahu pak nelze vyloučit ani použití ustanovení občanského zákoníku (§52 -§ 65), který upravuje tzv. spotřebitelské smlouvy.

Matěj Kliman
Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneři

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Prodej rodinné firmy: Co má být skutečně součástí transakce?
- Podíl před vznikem společnosti: k přípustnosti jeho převodu
- Byznys a paragrafy, díl 46.: Pravidlo podnikatelského úsudku: Jak rozhodovat bez zbytečného strachu z osobní odpovědnosti
- Bytová družstva
- Limity rozkazu k vyklizení: Skutečně pomůže rozhýbat trh s nájemním bydlením?
- Jak najít kupce pro svou firmu přes M&A poradce: na co si dát pozor ve smlouvě se zprostředkovatelem
- Nábor zaměstnanců přes agentury a M&A transakce: kde končí ochrana investice a začíná kartel
- Nové pojetí úvěruschopnosti spotřebitele?